

SILLAMÄE LINNA

KESKRAAMATUKOGU

ARENGUKAVA AASTATEKS 2017-2021

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
SEOS TEISTE STRATEEGILISTE DOKUMENTIDEGA.....	3
MISSIOON.....	4
VISIOON.....	4
VÄÄRTUSED.....	5
HETKEOLUKORD.....	5
PÕHIANDMETE ÜLEVAADE.....	5
Põhinäitajad 2012–2015	6
MEIE TUGEVUSED.....	7
MEIE NÕRKUSED.....	8
MEIE VÕIMALUSED.....	8
KESKKONNA OHUD.....	8
EESMÄRGID JA TEGEVUSED.....	9
Indikaatorid raamatukogu arengukavas 2017-2021.....	9
EESMÄRK 1.....	9
EESMÄRK 2.....	10
EESMÄRK 3.....	10
EESMÄRK 4.....	10
EESMÄRK 5.....	11
EESMÄRK 6.....	11
ARENGUKAVA KOKKUVÕTE.....	12
TEGEVUSKAVA AASTATEKS 2017-2021.....	13

SISSEJUHATUS

Käesolev arengukava analüüsib Sillamäe Linna Keskraamatukogu (edaspidi raamatukogu) hetkeolukorda, püstitab strateegilised eesmärgid ja nende saavutamiseks planeeritud tegevused aastateks 2017-2021.

Arengukava on jätkuks eelmisele, aastateks 2012-2016 koostatud arengukavale, milles püstitatud eesmärgid on suures osas täidetud.

SEOS TEISTE STRATEEGILISTE DOKUMENTIDEGA

Raamatukogu arengukava koostamisel on arvestatud riiklikke ning Sillamäe linna strateegilisi dokumente, milles toodud eesmärkide ja tegevustega peab raamatukogu arengukava olema kooskõlas.

Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 (Riigikogu 12. veebruaril 2014 otsus).
35. Raamatukogud.

Kultuuriministeeriumi valitsemisala arengukava 2017-2020 (kinnitatud kultuuriministri 16.03.2016.a käskkirjaga nr 41)

1.3 Alavaldkond: kultuuriväärtused
Raamatukogud.

Arengukava „Lõimuv Eesti 2020“ (Kultuuriministeerium, 2014) .

Eesti kultuurist osa saamise võimalusi tutvustavaid tegevusi

Alaeesmärk 1 Lõimumist toetavad hoiakud ja väärtused on Eesti ühiskonnas kinnistunud. Meede

1.1. Ühise informuimi ja kultuurilise mitmekesisuse teadlikkuse toetamine.

Sillamäe linna arengukava 2016-2020

(Vastu võetud Sillamäe Linnavolikogu 29. septembri 2016. a määrusega nr 66)

3. Sillamäe linna seisundi ja arengusuundumuste ülevaade

3.1.3. Sotsiaalelu

Planeeritud on Sillamäe Linna Keskraamatukogu tegevuse ümberkorraldamine seoses raamatukogu uute ruumide renoveerimisega Sillamäe Gümnaasiumi hoone I korrusel. Ümberkorralduse tulemusel paranevad keskraamatukogu töötingimused, Kalda tn 12 asuv filiaali hoone vajab rekonstrueerimist. Keskraamatukogu hakkab täitma ka Sillamäe Gümnaasiumi kooliraamatukogu ülesandeid põhikogu osas.

6. Sillamäe linna arendustegevuse valdkonnad

6.7. Kultuur

Eesmärgid: Sillamäe on mitmekultuuriline linn, kus on esindatud erinevad rahvused, kultuurid ja traditsioonid. Kultuuritegevus toetub tolerantsusele, üldinimlikele väärtustele ja üksteise austusele. Kohaliku omaalgatuse aktiivsus ja arenenud seltsiliikumine on aluseks tugevale kodanikuühiskonnale.

Peamised tegevusvajadused:

3) Arendada olemasolevat kultuuritegevuse infrastruktuuri. Toetada ... Sillamäe Linna Keskraamatukogu ... tegevust ja arengut.

Renoveerida ja varustada kaasaegse IT tehnikaga Keskraamatukogu hoone (Kalda 12), samuti haruraamatukogu hoone (Viru pst. 26).

5) Kujundada linna traditsiooniliste ...kultuurisündmuste kalender, mis sisaldab linnas korraldatavaid linna- ja merepäevade üritusi, ...noortekonkurss "Elav klassika"...

6) Süvendada kultuurialast koostööd, osaledes rahvusvahelistes liikumistes, ühingutes, assotsiatsioonides ja projektides ning viies sõpruslinnadega ellu ühiseid projekte. ... Toetada tegevusi, mis aitavad kaasa erinevate ühiskonnagruppide lõimumisele.

8.8.2. Sillamäe linna investeerimisvajadused

Objekti nimi ja tegevuste kirjeldus	Vajalikkuse põhjendus	Eeldatav maksumus, eur	Aasta	2016	2017	2018	2019	2020
Gümnaasium ja keskraamatukogu (Viru pst 26)		216 732	Investeeringu summa	216 732				
Raamatukogu sisustus		218 000			218 000			
Raamatukogu (Kalda 12) + projekt	Hoone renoveerimis-projekt			32 000				

MISSIOON

Raamatukogu on ainus üldkasutatav raamatukogu linnas, mis tagab kõigile elanikele võrdsed vaba ja piiramatu juurdepääsu võimalused informatsioonile, teadmistele, inimõtte saavutustele ning kultuurile, toetab elukestvat õppimist ja enesetäiendamist.

VISIOON

Raamatukogu on kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond. Spetsialistid on hinnatud ja motiveeritud. Töötingimused on kaasaegsed ja töötasu konkurentsivõimeline.

VÄÄRTUSED

Meie väärtusteks on

Uuenduslikkus. Hindame uusi teadmisi ja kogemusi, tuginedes traditsioonidele ja järjepidevusele.

Avatus. Arendame koostööd, oleme avatud erinevatele koostööprojektidele.

Sõbralikkus. Oleme sõbralikud lugejate ja kolleegide suhtes.

Professionaalsus. Raamatukogus töötavad avala mõtteviisiga oma ala asjatundjad.

HETKEOLUKORD

Raamatukogu on Sillamäe Linnavalitsuse hallatav asutus, kes juhindub raamatukogu töö korraldamisel rahvaraamatukogu seadusest.

Raamatukogu alguseks loetakse aastat 1947. Raamatukogu teeninduspiirkond on Sillamäe linn. Raamatukogul on eraldi asuv lasteosakond ja haruraamatukogu. Raamatukogu on avatud 7 päeva nädalas.

Kasutusel on internetipõhine tarkvara RIKS. Veebilehel on informatsioon lugejateeninduse, eesootavate sündmuste kohta ja raamatututvustusi ning materjale Sillamäe koduloost.

Välja on kujunenud traditsioonid: iga-aastased raamatukogupäevad, lasteraamatupäev, linlaste omaloomingu näitused, emakeelepäev jt.

Lastele on loodud rahuldavad tingimused lugemisharjumuste kujundamiseks.

Renditakse ruume asutustele ning organisatsioonidele seminaride ja koolituste läbiviimiseks.

Raamatukogus töötab missioonitundega ja erialaselt pädev personal, oluliseks peetakse töötajate pidevat täiendkoolitust.

PÕHIANDMETE ÜLEVAADE

Raamatukogu teenused

Raamatukogus pakutakse külastajatele järgmisi teenuseid:

- teavikute kojulaenutamine ja kohalkasutamine;
- tasuta interneti kasutamine arvuti- ja interneti kasutamise algõpe;
- elektronkataloogikoolitus kasutajatele;
- infopäringutele vastamine;
- järjekorraraamatust teatamine e-posti ja telefoni teel;
- koopiate tegemine ning dokumentide skaneerimine ja väljaprintimine;
- raamatukogude vahelise laenutuse võimalus;
- üritused lastele, noortele ja täiskasvanutele.

Põhinäitajad 2012 – 2015. aa

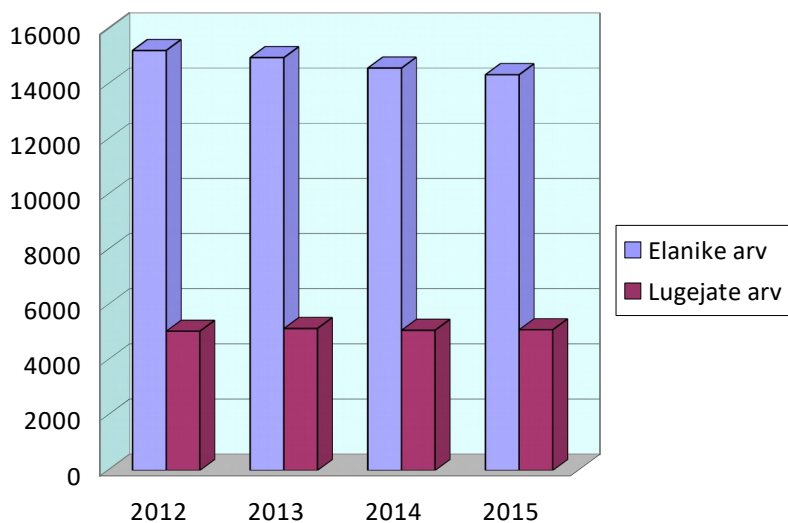
Raamatukogu eesmärk on säilitada raamatukogu kasutamise taset linna elanike arvu pideva vähenemise tingimustes.

*

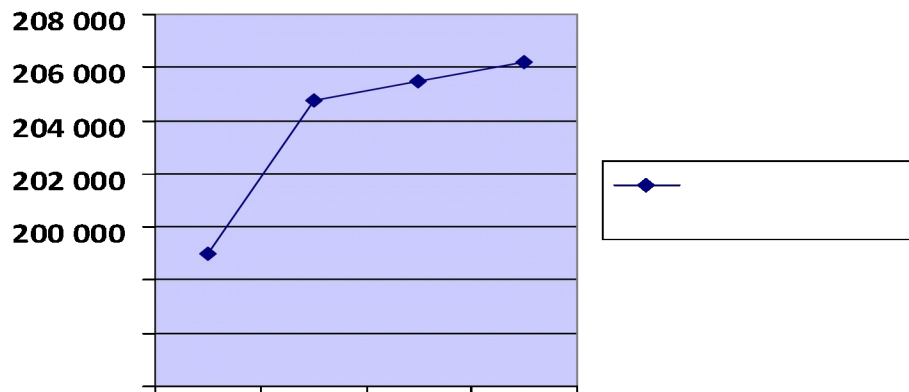
Näitaja	2012	2013	2014	2015
Kasutajad % linnaelanikest	5047 35,15%	5146 34,39%	5081 34,83%	5100 35,55%
Teavikute soetamine ühe elaniku kohta aastas, eks.	0,51	0,62	0,53	0,52
Riigi ja linna osa komplekteerimis- kuludest	riik 48% linn 52%	riik 49% linn 51%	riik 61% linn 39%	riik 62% linn 38%
Külastused kasutaja kohta	17,6	17,5	17,7	16,7*
Laenutused kasutaja kohta	39,4	39,6	39,8	39,9

2015. a suvel oli lasteosakond suletud remondi tõttu

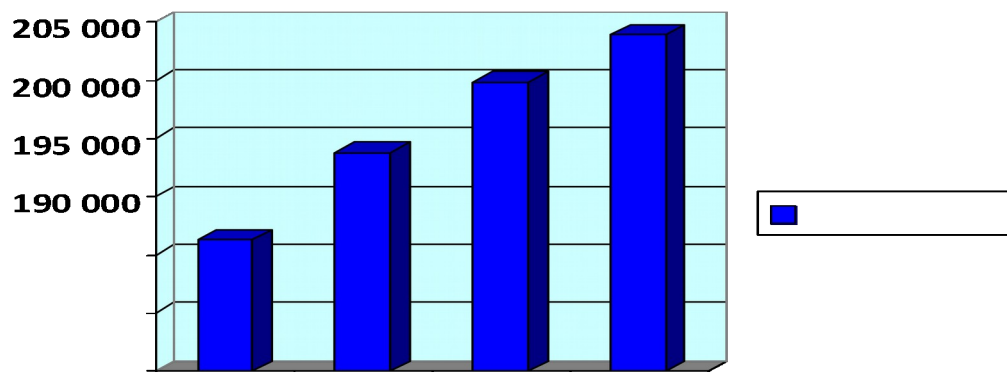
Elanike ja raamatukogu kasutajate arv 2012-2015

Laenutuste arv 2012-2015

Kogude arv 2012-2015

Linna elanikud kasutavad raamatukogu püsivalt aktiivselt. Raamatukogu täidab põhimääruses loetletud ülesandeid ja lahendab oma pädevuses esilekerkinud probleeme.

MEIE TUGEVUSED

- Toimiv linna raamatukoguvõrk
- Positiivne maine linnas
- Tugev meeskond
- Riiklik toetus komplekteerimisosas
- Tasuta põhiteenuse kerge kättesaadavus, madal sisenemiseväli
- Tasuta interneti kasutamise võimalus (sh WiFi), juurdepääs avalikule teabele
- Sisukas veebileht teenuste tutvustamiseks
- Mitmekesised kogud, väärtuslik koduloandmebaas

- Osalemine lõimumisprotsessis kultuuriürituste kaudu
- Usaldusväärne partner koostööprojektides koolidele, kultuuriasutustele, rahvusseltsidele, muuseumile ja teistele mäluasutustele
- Meedia kasutamine raamatukogu turundusel.

MEIE NÕRKUSED

- Spetsialistide mittekonkurentsivõimeline töötasu, mis teeb keeruliseks järelkasvu kindlustamise ja mis on vastuolus kõrgete kvalifikatsiooninõuetega
- Personali vananemine ja noorte spetsialistide puudumine
- Finantsressursside vähesus füüsilise keskkonna parendamiseks
- Arvutitehnika kiire vananemine
- Raamatukogu eri keeltes teavikutega komplekteerimine vajab lisaressurssi
- Teavikute pidev hinnatõus piirab nende soetamist
- Kalda tn raamatukogu hoone on amortiseerunud ja seal puudub sissepääs liikumispuudega inimestele.

MEIE VÕIMALUSED

- Raamatukogu avamine Sillamäe gümnaasiumi hoones Viru 26 pakub uusi võimalusi elanike teenindamisel
- Linnas saab olema kaks raamatukogu, kus toimub kogupere teenindus (lapsed ja täiskasvanud), üks aadressil Viru 26 (Viru raamatukogu), teine aadressil Kalda 12 (Kalda raamatukogu)
- Viru raamatukogu asukoht on soodne uute kasutajate kaasamiseks, sh liikumispuudega lastele ja täiskasvanutele
- Viru raamatukogus on kaasaegne internetiühendus, mis tagab kiirema ja turvalisema serveri töö
- Viru raamatukogu täidab ka kooliraamatukogu ülesandeid
- Koostöö arendamine partneritega linnas, riigis ning välismaal
- Raamatukogu atraktiivseks muutmine vabatahtlike ja koostööpartnerite kaasamisega
- Laste, noorte ja täiskasvanute ürituste vormide uuendamine.

KESKKONNA OHUD

- Elanikkonna vähenemine ja vananemine, noorte väljaränne
- Riigi ja omavalitsuse rahastamise vähenemine
- Spetsialistide töötasu on abitöötajate tasemel
- Ebakindel internetiühendus vanas linnaosas
- Investeeringute kavandamisel ei kuulu raamatukogu linna prioriteetide hulka
- Kalda raamatukogu ruumid ei ole renoveeritud
- Hoonete ja töötajate madal turvalisus
- Ühiskonna sotsiaalsete probleemide mõju – asotsiaalid, narkomaanid, vargused raamatukogus
- Teavikute ostuvõimaluse vähenemine hinnatõusu tõttu
- Laste- ja noorte üleorganiseeritus.

EESMÄRGID JA TEGEVUSED

Raamatukogu strateegiline eesmärk on asutuse arendamine kogukonna info-, kultuuri- ja huvitegevuse keskusena. Linnaelanike arvu vähenedes on tähtis säilitada raamatukogu kasutamise tase.

Indikaatorid raamatukogu arengukavas 2017-2021

Indikaator	Selgitus	Algtase	Vahetase	Sihttase
		2016	2019	2021
Raamatukogu kasutajate % linnaelanike arvust	Indikaator näitab raamatukogu olulisust elanikele ja rolli linnas	35,5%	35,5%	35,6%
Raamatukogu külastuste arv ühe kasutaja kohta		16,7	16,8	16,8
Laenutuste arv ühe kasutaja kohta		39,9	39,9	39,9
Teavikute soetamine ühe elaniku kohta aastas, eks.	Indikaator näitab raamatukogu võimet pakkuda kasutajale laia valikut	0,52	0,52	0,52

EESMÄRK 1.

Raamatukogu toimib kogukonnakeskusena, mis koostöös teiste paikkonna asutustega loob lisaväärtust linna kultuurielule

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

Tegevus 1. Teenindada lugejaid uues Viru raamatukogus ja ümberkorraldatud Kalda raamatukogus.

Tegevus 2. Korraldada mitmekülgseid üritusi ja ettevõtmisi, mis annaks tunnistust üha laienevast tegevusalast ja olulisusest linna kultuurielus, raamatukogule lisandunud rollidest.

Tegevus 3. Tutvustada eesti keelt võõrkeelena rääkivatele inimestele eesti kirjandust ja kultuuri, ühiskonnas toimuvaid protsesse eri üritustel, näitustel jne.

Tegevus 4. Toetada koostööpartnerina linna rahvusseltside kultuurielu, kolmanda sektori projekte, luua inspireeriv ja ühistegevust soodustav keskkond. Osaleda ülelinnalistel üritustel.

EESMÄRK 2.

Raamatukogu füüsiline keskkond on lugemist ja ühistegevust soodustav

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

Tegevus 1. Varustada Viru raamatukogu ruumid mööbli ja sisustusega, paigaldada need vastavalt projektile.

Tegevus 2. Korraldada peale Viru raamatukogu kolimist ja Kalda raamatukogu ümberkorraldamist kogude korrektne asetus.

Tegevus 3. Vastavalt linna arengukavale on koostatud Kalda raamatukogu hoone renoveerimisprojekt ja tehtud remont, sh kaldtee.

Tegevus 4. Ohutu ja turvalise töökeskkonna loomise eesmärgil teha riskianalüüs.

EESMÄRK 3.

Raamatukogu on varustatud kaasaegsete infotehnoloogiliste võimalustega ja arendab nende abil oma teenuseid

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

Tegevus 1. Uuendada regulaarselt riist- ja tarkvara, et tagada kiire ja mugav juurdepääs raamatukogu, kohaliku omavalitsuse ja riigi e-teenustele, avalikule teabele.

Tegevus 2. Raamatukogu veebileht annab kasutajale otsingu, reserveerimise, tellimise ja aja pikendamise võimaluse.

Tegevus 3. Arendada kodulooandmebaasi. Jätkata tööd materjalide kogumise, töötlemise, digiteerimisega ja teha need kättesaadavaks kasutajatele.

Tegevus 4. Jätkata raamatukogu tarkvara RIKSWEB, sh M-RIKS, võimaluste tutvustamist.

EESMÄRK 4.

Kogu vastab kasutajate vajadustele

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

Tegevus 1. Kogude komplekteerimine on mitmekülgne ja süsteemne. Kogud vastavad kasutajate vajadustele, on kaasaegsed ja huvipakkuvad, eriti laste- ja noortekirjanduse osas.

Tegevus 2. Viru raamatukogu hakkab täitma kooliraamatukogu ülesandeid põhikoguna, muuhulgas toimub komplekteerimine õppetööd toetavate teavikutega.

Tegevus 3. Korrastada enne raamatukogu uude hoonesse kolimist põhjalikult kogu, kanda maha lagunenenud ja aegunud teavikud ning topelteksemplarid anda üle teistele raamatukogudele.

Tegevus 4. Hoiutingimused Viru raamatukogus tagavad kogude säilimise.

EESMÄRK 5.

Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

Tegevus 1. Korraldada mitmesuguseid lastele ja noortele suunatud üritusi, nt omaloomingu võistlused, koolivaheaja üritused, etendused, muinasjututunnid, raamatulugemised ja teised üritused, kus nad saavad end aktiivselt väljendada.

Tegevus 2. Pöörata suuremat tähelepanu väikelastele ja nende lugemisoskuse arendamisele, pakkudes enam eakohast lugemisega seotud tegevust ja üritusi, kutsuda vanemad koos lastega raamatukokku. Raamatukogu on vaba aja veetmise koht kogu perele.

Tegevus 3. Uuendada pidevalt raamatukogu veebi lastelehekest, mis pakub õpetlikku ja meelelahutuslikku tegevust, tekitades lastes uudishimu raamatukogus toimuva ja seal pakutava vastu.

Tegevus 4. Uuendada lasteosakondade sisustust ja mängu.

EESMÄRK 6.

Raamatukoguhoidjate enesetäiendamine ja koolitamine

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

Tegevus 1. Tagada pidevad kutse- ja täienduskoolituse võimalused, et käia kaasas kiirelt muutuvate nõudmistega raamatukoguhoidjatele.

Tegevus 2. Viia läbi koolitusi personali käitumisest hädaolukorras.

Tegevus 3. Osaleda Eesti ja välismaa raamatukogude stažeerimisprojektides.

Tegevus 4. Osaleda Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu üritustel ja projektides.

ARENGUKAVA KOKKUVÕTE

Arengukava on koostatud selleks, et sõnastada raamatukogu peamised tegevussuunad järgnevatel aastatel (2017-2021). Arengukava koostati 2016.aasta maist novembrini. Töögruppi kuulusid raamatukogu direktor, neli osakonnajuhatajat, IT-spetsialist.

Arengukava täitmist ja arengukava täiendusvajadust analüüsitakse kord aastas osakonnajuhatajate koosolekul ja arutatakse raamatukogu nõukogus.

Aruanne arengukava täitmise kohta ning arengukava võimalikud täiendused ja parandused tehakse vastavalt Sillamäe linna põhimäärusele.

Arengukava täitmise riskifaktoriteks on muutuv majandus- ja demograafiline olukord, riiklike raamatukogunduse arenguplaanide muutmine.

TEGEVUSKAVA AASTATEKS 2017-2021

Eesmärk	Tegevus	2017	2018	2019	2020	2021	Teostajad
Eesmärk 1. Raamatukogu toimib kogukonnakeskusena, mis koostöös teiste paikkonna asutustega loob lisaväärtust linna kultuurielule							
	Tegevus 1. Teenindada lugejaid uues Viru raamatukogus ja ümberkorraldatud Kalda raamatukogus	X	X	X	X	X	Direktor, peaspetsialist, osakonna-juhatajad
	Tegevus 2. Korraldada mitmekülgseid üritusi ja ettevõtmisi, mis annaks tunnistust üha laienevast tegevusalast ja olulisusest linna kultuurielus, raamatukogule lisandunud rollidest	X	X	X	X	X	Raamatukogu spetsialistid
	Tegevus 3. Tutvustada eesti keelt võõrkeelena rääkivatele inimestele eesti kirjandust ja kultuuri, ühiskonnas toimuvaid protsesse eri üritustel, näitustel jne.	X	X	X	X	X	Raamatukogu spetsialistid
	Tegevus 4. Toetada koostööpartnerina linna rahvuseltside kultuurielu, kolmanda sektori projekte, luua inspireeriv ja ühistegevust soodustav keskkond. Osaleda ülelinnalistel üritustel	X	X	X	X	X	Raamatukogu spetsialistid
EESMÄRK 2. Raamatukogu füüsiline keskkond on lugemist ja ühistegevust soodustav							
	Tegevus 1. Varustada Viru raamatukogu ruumid mööbli ja sisustusega, paigaldada need vastavalt projektile	X					Direktor, peaspetsialist, osakonna-juhatajad
	Tegevus 2.	X	X				Direktor,

	Korraldada peale Viru raamatukogu kolimist ja Kalda raamatukogu ümberkorraldamist kogude korrektne asetus						peaspetsialist, osakonnajuhatajad, raamatukoguspetsialistid
	Tegevus 3. Vastavalt linna arengukavale on koostatud Kalda raamatukogu hoone renoveerimisprojekt ja tehtud remont, sh kaldtee	X	X				Direktor osaleb koos LV spetsialistidega
	Tegevus 4. Ohutu ja turvalise töökeskkonna loomise eesmärgil teha riskianalüüs		X				Direktor, peaspetsialist, osakonnajuhatajad
EESMÄRK 3. Raamatukogu on varustatud kaasaegsete infotehnoloogiliste võimalustega ja arendab nende abil oma teenuseid							
	Tegevus 1. Uuendada regulaarselt riist- ja tarkvara	X	X	X	X	X	Direktor, IT spetsialist
	Tegevus 2. Raamatukogu veebileht annab kasutajale otsingu, reserveerimise, tellimise ja aja pikendamise võimaluse	X	X	X	X	X	Raamatukoguspetsialistid
	Tegevus 3. Arendada kodulooandmebaasi. Jätkata tööd materjalide kogumise, töötlemise, digiteerimisega ja teha need kättesaadavaks kasutajatele	X	X	X	X	X	Raamatukoguspetsialistid
	Tegevus 4. Jätkata raamatukogutarkvara RIKSWEB, sh M-RIKS, võimaluste tutvustamist	X	X	X	X	X	Raamatukoguspetsialistid
EESMÄRK 4. Kogu vastab kasutajate vajadustele							
	Tegevus 1. Kogude komplekteerimine on mitmekülgne ja süsteemne. Kogud vastavad kasutajate vajadustele, on kaasaegsed ja huvipakkuvad, eriti laste- ja noorte-	X	X	X	X	X	Komplekteerimisosakond

	kirjanduse osas						
	Tegevus 2. Viru raamatukogu hakkab täitma kooli-raamatukogu ülesandeid põhikogu osas, toimub komplekteerimine ka õppetööd toetava teavikutega	X	X	X	X	X	Komplekteerimis- osakond
	Tegevus 3. Korrastada enne kolimist uude raamatukogu hoonesse põhjalikult kogu	X					Raamatukogu- spetsialistid
	Tegevus 4. Hoiutingimused Viru raamatukogus tagavad kogude säilimise	X	X	X	X	X	Raamatukogu- spetsialistid
EESMÄRK 5. Laste-ja noorte lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine							
	Tegevus 1. Korraldata mitmesuguseid lastele ja noortele suunatud üritusi	X	X	X	X	X	Raamatukogu osakonnad
	Tegevus 2. Pöörata suuremat tähelepanu väikelastele ja nende lugemisoscuse arendamisele. Raamatukogu on vaba aja veetmise koht kogu perele	X	X	X	X	X	Raamatukogu osakonnad
	Tegevus 3. Pidevalt uuendada veebi lastelehekest	X	X	X	X	X	Raamatukogu osakonnad
	Tegevus 4. Uuendada lasteosakondade sisustust ja mänge	X	X	X	X	X	Direktor, raamatukogu osakonnad
X							
	Tegevus 1. Tagada pidevad kutse- ja täienduskoolituse võimalused	X	X	X	X	X	Direktor, peaspetsialist
	Tegevus 2. Viia läbi koolitusi personali käitumisest hädaolukorras	X	X	X	X	X	Direktor, peaspetsialist
	Tegevus 3. Osaleda Eesti ja välismaa raamatukogude	X	X	X	X	X	Spetsialistid

	stažeerimisprojektides						
	Tegevus 4. Osaleda Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu üritustel ja projektides	X	X	X	X	X	Spetsialistid